

Redateljica Marina Pejnović

MARIKO PERCEGOVIĆ/OLU

Banalnost čini 99 posto naših života, a teatar je zaobilazi

Novele Vojnovića i Šoljana na kojima je baziran moj dubrovački "Geranium" ne ostavljaju prostor za bijeg od vlastite egzistencije – mijenjaj sebe, a ne oko sebe!

Denis Derk

Mlada redateljica Marina Pejnović trenutačno je u finalu priprema za novu dramsku premijeru jubilarnih Dubrovačkih ljetnih igara – 20. kolovoza festivalski ansambl predvođen Doris Šarić Kukuljicom izvest će premijeru predstave "Geranium" temeljenu na tekstovima Iva Vojnovića i Antuna Šoljana, i to u vrtu Umjetničke škole.

Kako to da ste u jednoj predstavi spojili dva pisca, Vojnovića i Šoljana?

Motivi iz "Otoka" Antuna Šoljana pojavljuju se u sredini komada kao Marin san u bunilu višetjedne vrućice. Otok je njezin pokušaj bijega u kojem opet dolazi do iste posljedice – samoće. Vojnović piše o samoći kao posljedici određenih sudbina, a Šoljan o samoći kao egzistencijalnoj činjenici. Vojnović prikazuje atmosferu samoće, kako sam govori, Bića ništavila, čeznuća i iščeznuća oličena u slici grada, a Šoljan likove koji iako nisu sami jer su okruženi ljudima dovodi do spoznaje da smo uvijek sami – sami se radamo, sami jesmo, sami i umiremo. Uvijek je pitanje što bi bilo kad bi

bilo da je neki lik živio u nekom drugom vremenu i kontekstu, točnije je l' bi se njihova sudbina drugačije rasplela. Moj i stav dramaturga Ivana Penovića jest da je Marina sudbina autentična i determinirana neovisno o vremenu. Mare završava isto – sama – te ni san nije izlaz iz te činjenice jer se ona takvom sama odredila. Marin lik tim postupkom oslobađamo okova vremena i učvršćujemo poziciju kako je samoća posljedica njezina djelovanja od djetinjstva kada sama sebe označava starom! Dvije novele povezuje i prostorna činjenica otoka – kao mjesto bijega i izoliranosti, ali kamo god pobjegli, uvijek dođemo do istoga. Ideja kako promjena prostora, planodovanje, ljetovanje ili bilo koja izmjena vremensko-prostornog konteksta može promijeniti determinizam naše egzistencije, u ovim novelama ne postoji, a upravo to je vrlo aktualno pitanje u trenutku u kojem živimo. Mijenjaj najprije sebe, a ne oko sebe.

Ivo Vojnović baš s "Geraniumom" počinje literarnu karijeru. Neki su kritičari tom tekstu spočitnuli naivnost. Kakvo će biti vaše viđenje "Geraniuma"?
 Pretencioznost i isključivost spram priča o onima koje nit-

SPREMNA ZA PREMIJERU

Dubrovnik je poznat po ambijentalnim predstavama, pa će se i premijera "Geraniuma" 20. kolovoza održati u vrtu Umjetničke škole, gdje ga je postavila mlada redateljica

GRGO JELAVIĆ/PIXSELL

JAK GLUMAČKI ANSAMBL U "Geraniumu" igraju Doris Šarić Kukuljica, Irena Tereza Prpić, Nikola Baće, Dajana Čuljak, Jelena Miholjević, Tena Nemet Brankov, Nataša Dangubić, Marin Klišmarić, Filip Detelić, Iva Šimić i Romano Nikolić

ko ne vidi i nitko ne čuje ne bih komentirala jer nije u pitanju naivnost, već običnost sadržaja koja je iznesena kroz kompleksnu više fokalnu strukturu samog djela. Vojnović upravo ovom pričom dokazuje kako je i obično kompleksno! Obično i banalno previše se zaobilazi u kazalištu, a čini 99% naših života. Sam Vojnović otvoreno piše na početku novele kako je inspiriran Flaubertovim „Un coeur simple“ (Čedno srce): „...život jedne kuharice! Što jednostavnije, što prostije da rečem o življenju žene koja kroz godine i godine dijeli veselje i suze činovničke obitelji?... Ta je knjiga govorila istinu.“ Također u svom prvom djelu on rastvara simbolizam i motive tarace, procesije i samočice kojima znamo da se bavio do kraja karijere. Samim time rekla bih kako je kroz svoje prvo djelo otvorio samoga sebe i uspješno iznio ljepotu svakodnevnog kroz za to vrijeme pa sve do današnjeg nevjerojatno modernu strukturu višeslojnih narativnih okvira. Nadam se kako ćemo moj autorski tim, scenografkinja Zdravka Ivandija Kirigin, kostimografkinja Barbara Bourek, autor glazbe Josip Maršić i dizajner svjetla Elvis Butković, i ja uspjeti iznijeti tu čistoću i iskrenost koje samo djelo nosi te ispitati mogućnosti kazališnog jezika u iznošenju sadržaja i strukture "Geraniuma". Ovo je predstava kojom sam izgubila strah od ljepote minimalizma.

U predstavi u ulozi usidjelice Mare glumi velika glumica Doris Šarić Kukuljica. Kako je raditi s takvim velikanima glume koji su i kao ljudi veliki autoriteti?

Najveći glumci su uvijek najjednostavniji i najotvoreniji ljudi, a to se najviše primijeti u fazi kada si asistent te u načinu na koji ti pristupaju i rastvaraju svijet kazališta. Doris Šarić Kukuljica upravo je takva glumica koju poznajem još od početka Akademije i uz koju se osjećaš pozvanom u svijet kazališta. Ona ne brine samo o svojoj ulozi, već joj je stalo i do uloga kolega te do svih aspekata predstave i zato je izvrstan suradnik redateljima. Posljedično ona promišlja ulogu iz vanjskog luka predstave te kao glumica iznosi cjelinu! Izrazito mi je drago što imam priliku kreirati predstavu s njome i kolegi-

cama Dajanom Čuljak, Natašom Dangubić, Jelenom Miholjević, Tenom Nemet Brankov, Irenom Terezom Prpić, Ivom Šimić te s kolegama Nikolom Baćom, Filipom Detelićem, Marinom Klišmarićem i Romanom Nikolićem. Hvala im svima!

Vi ste već radili na Dubrovačkim ljetnim igrama. Koliko je rad u Dubrovniku dodatno stresan u odnosu na neke druge redateljske angažmane?

Rad u ambijentu na Dubrovačkim ljetnim igrama je izrazito intenzivan, ali i inspirativan. U crnu kazališnu kutiju upisujemo svijet predstave, a u ambijentu komuniciramo i interpretiramo zatečeni. Prošle sam godine, zahvaljujući Dori Ruždjak i Saši Božiću, imala priliku sudjelovati na Odbrojanju – na piru s Držićem i Nalješkovićem zajedno s kolegama s Akademije i isprobati prednosti i mane ambijentalnog teatra. Prostor je uvjetovao tekst predstave te me inspirirao na istovremenost više temporalnih linija - tko je sve kroz stoljeća pro-

JESEN ĆE MI OBILJEŽITI "BILJEŽNICA ROBIJA K." KOJU PRIPREMAM U KEREMPUHU PREMA IVANČIĆEVU TEKSTU

šao ovim putem i zašto. Također predstava je bila peripatetička - publika je tonula od vrha do dna Minčete. Ove godine zajedno sa scenografkinjom Zdravkom Ivandijom Kirigin s jednostavnim rješenjem staklenika konzerviramo prostor sa svrhom buđenja priče u prostoru. To mi je osnovno pitanje – kako probuditi prostor? Osobno smatram kako je u Hrvatskoj fokus na ispitivanju ambijentalnog teatra višegodišnja praksa i naša najrelevantnija redateljska specifičnost.

I nakon Dubrovnika čeka vas veliki izazov, režirate „Bilježnicu Robija K.“ Viktora Ivančića u Kerempuhu. Imate li uoči dubrovačke premijere uopće vremena misliti o toj predstavi?

Naravno da nemam, ali to je projekt koji sam nekoliko godina željela režirati, čiju sam pripremu obavila prije Igara, kojim ću se baviti cijelu jesen i kojemu se neizmerno veselim sada kada je konačno došao do realizacije. ●